

Beleidsprotocol Plusklas

Dit protocol beschrijft kort en bondig onze visie op hoogbegaafdheid, de mogelijkheden die wij kunnen bieden aan de doelgroep en de vertaling naar de dagelijkse praktijk in school.

Inhoud

1. Visie op het kind
2. Definitie
3. Doelgroep
4. Selectie&voortgang
5. Verantwoordelijkheid&communicatie

Bijlage: profiel HB specialist

1. Visie op het kind

Ieder kind is uniek. Het heeft z'n eigen mogelijkheden en interesses. Wij delen de kinderen in naar leeftijd en hanteren het leerstofjaarklassensysteem. Binnen de groep willen wij zo veel als mogelijk is rekening houden met verschillen.

Onderwijs bereidt kinderen voor op hun taak in de maatschappij. Het gaat daarbij om het opdoen van kennis, het aanleren van vaardigheden én zeker ook het ontwikkelen van een juiste attitude in de ontmoeting met God en met de ander. Ons onderwijs richt zich dan ook op het hart, het hoofd en de handen.

Dat betekent dat kinderen die meer uitdaging nodig hebben dan het reguliere aanbod deze structureel krijgen en ook op de wijze die aansluit bij hun zorgvraag. Dit gebeurt in de eigen groep en/of daarbuiten. Dit protocol beschrijft het beleid ten aanzien van het aanbod buiten de eigen groep, de Plusklas.

2. Definitie

“Een plusgroep is een verrijkgingsgroep waarin hoogbegaafde leerlingen samen gebracht worden met de bedoeling hen bij hun mogelijkheden passende doelen te realiseren op (meta)cognitief, sociaal en creatief gebied. Dit samenbrengen gebeurt vanuit de visie dat intensieve contacten met ontwikkelingsgelijken(peers) noodzakelijk zijn om zich tot een gelukkige, evenwichtige hoogbegaafde volwassene te ontwikkelen.

(Janson 2009, Drent en van Gerven 2007)

3. Doelgroep

De doelgroep bestaat uit hoogbegaafde leerlingen. Wat deze leerlingen gemeenschappelijk hebben is een hoog, dat is bovengemiddeld cognitief niveau. Qua profiel is er onderscheid.

De zes profielen van hoogbegaafde leerlingen (Betts en Neihart) zijn:

<p><u>De zelfstandige leerling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -goede sociale vaardigheden -werkt zelfstandig -ontwikkelt eigen doelen -doet mee -werkt zonder bevestiging -werkt enthousiast voor passies -creatief -neemt risico -komt op voor eigen opvattingen. 	<p><u>De succesvolle leerling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -perfectionistisch -goede prestaties -zoekt bevestiging van leerkracht -vermijdt risico -accepterend en conformerend -afhankelijk
<p><u>De drop-out</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -creatief -isoleert zichzelf -maakt taken niet af -bekritiseert zichzelf en anderen -werkt inconsistent -verstoort, reageert af -presteert gemiddeld of onder 	<p><u>De leerling met leer- en/of gedragsproblemen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -werkt inconsistent -presteert gemiddeld of onder -verstoort of reageert af
<p><u>De onderduikende leerling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -ontkent begaafdheid -doet niet mee in programma's voor begaafde leerlingen -vermijdt uitdaging -zoekt sociale acceptatie -wisselt in vriendschappen 	<p><u>De uitdagende leerling:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -corrigeert de leerkracht -stelt regels ter discussie -is eerlijk en direct -grote stemmingswisselingen -vertoont inconsistente werkwijzen -slechte zelfcontrole -creatief -voorkeur voor activiteit en discussie -komt op voor eigen opvattingen -competitief

In ieder geval horen hoogbegaafden die belemmeringen ervaren, thuis in de plusklas. De zelfstandige en succesvolle leerlingen kunnen prima door de klassenleerkracht begeleid worden. Als er ruimte over is in de plusklas is het aan te bevelen dat ook zij erin meedraaien (peers). Dat geldt tevens voor kinderen die niet alle profielkenmerken vertonen. De plusklas biedt met name extra zorg aan kinderen die dat nodig hebben.

We gebruiken het 'Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid' (DHH) om duidelijk te krijgen of het kind gebaat is bij een specifieke, pedagogische aanpak in de plusklas dan wel om didactische aanpassingen in de eigen groep.

4. Selectie&voortgang

4.1. Signalering

4.1.1. Tijdens de intake van de vierjarigen krijgen we van de ouders aan de hand van een vragenlijst informatie over de voorschoolse ontwikkeling. In deze lijst zijn vragen opgenomen die signalen van hoogbegaafdheid kunnen geven. Als een kind op school zit, maakt het binnen zes dagen na de start een menstekening. Deze tekening geeft ons informatie over de cognitieve mogelijkheden.

1. De HB specialist krijgt de tekeningen en beoordeelt deze. Bij een vermoeden van hoogbegaafdheid zal zij ook de informatie van de ouders raadplegen. Deze informatie komt als notitie in Parnassys.
2. Degene die de intake heeft gedaan, geeft aan de HB specialist door wanneer de ouders hoogbegaafdheid vermoeden.

In beide gevallen zal de interne begeleider door de HB specialist op de hoogte worden gebracht en deze maakt de leerkracht bewust van het vermoeden van hoogbegaafdheid en overlegt welke aandacht er moet komen. Aan de HB specialist kan hierbij advies gevraagd worden.

4.1.2. Tijdens de schoolloopbaan zijn er drie vaste momenten waarop de groep gescreend wordt op hoogbegaafdheid:

1. 6 weken na instroom in de kleutergroep
2. oktober groep 3
3. april groep 5

Daarnaast wordt de quickscan afgenomen voor die kinderen die tussentijds instromen. Dit gebeurt zes weken na de instroom op school.

Deze screening wordt gedaan met behulp van de Quickscan uit het 'Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid' (DHH), ontwikkeld door Van Gerven en Drent, uitgegeven door Van Gorcum.

4.1.3. De leerkracht kan een leerling altijd tussentijds bij de HB specialist aanmelden als er een vermoeden van hoogbegaafdheid is. Dit gebeurt na overleg met de interne begeleider.

4.2. Onderzoek

We gebruiken de module 'Signalering' van DHH om te onderzoeken of de leerling in aanmerking komt voor de Plusklas.

1. Leerkracht en ouders maken gebruik van de digitale signaleringslijsten.
2. De leerkracht voert LVS gegevens en informatie van eventuele andere bronnen in.

De ouders worden telefonisch door de leerkracht uitgenodigd om aan deze signalering mee te doen. Nadat alle informatie is ingevoerd, genereert het programma direct het resultaat. Op grond van deze uitslag kan besloten worden de leerling al dan niet in de Plusklas toe te laten. De groepsleerkracht stelt de ouders telefonisch op de hoogte van het resultaat van de signalering. Bij plaatsing in de plusklas krijgt de desbetreffende leerling een brief mee naar huis. Deze brief wordt ook via de mail verstuurd. In Parnassys noteren we de reden van het al dan niet plaatsen van de leerling in de plusklas. Duidelijk moet zijn of de plek in de plusklas noodzaak of een comfort-plek is.

Wij bieden de ouders ruimte om het besluit van plaatsing in een gesprek toe te lichten. De HB specialist kan daar bij gevraagd worden.

4.3. Evaluatie

Tijdens de ouderavond in februari nodigt de leerkracht van de plusklas alle ouders uit voor een tienminutengesprek; de gesprekken in november en juni/juli zijn facultatief.

Telkens zal medio mei besloten worden of continuering van het plusaanbod noodzakelijk is. De HB specialist stelt een rapportage op waaruit dit al dan niet blijkt en overlegt die met de leerkracht en de interne begeleider. Wanneer een leerling niet doorgaat in de plusklas, worden zijn ouders door ons voor de laatste ouderavond of in de weken ervoor uitgenodigd zodat dit besluit toegelicht kan worden. Als halverwege het jaar blijkt dat het plusklasaanbod voor een leerling niet gecontinueerd zal worden, zal de plusklasleerkracht, na overleg met de HB specialist, groepsleerkracht en intern begeleider, dit schoolbesluit toelichten aan de ouders. De ouders worden middels een mail voor dit gesprek uitgenodigd. In deze mail wordt gemeld waar het om gaat. De uiteindelijke beslissing om al dan niet deel te nemen aan de plusklas ligt altijd bij school. Een leerling wordt nooit voor onbepaalde tijd in de plusklas geplaatst.

Er kunnen maximaal 12 kinderen per klas begeleid worden. Urgentie vormt een uitzondering.

5. Aanbod

1. Het kind op eigen niveau uitdagen en stimuleren door het juiste cognitieve leermateriaal aan te bieden.
2. Het kind leren het eigen leerproces aan te sturen (metacognitieve vaardigheden)
3. Aanleren van vaardigheden zoals: samenwerken, luisteren naar elkaar, zich kunnen inleven in anderen, herkennen en hanteren van eigen gevoelens, omgaan met begaafdheid.

LEREN LEREN, LEREN PLANNEN, LEREN LEVEN.

Het aanbod in de plusklas bestaat uit activiteiten met de volgende eigenschappen:

- Behalve het WAT ook het HOE.
- Moet een beroep doen op de creativiteit.
- Open opdrachten bevatten.
- Een hoog abstractieniveau hebben..
- Een hoge mate van complexiteit hebben.
- Meerwaarde bieden ten opzichte van de reguliere lesstof.
- Stimuleren tot een onderzoekende houding.
- Een beroep doen op de zelfstandigheid van de leerling
- Een reflectieve houding uitlokken.
- Een beroep doen op metacognitieve vaardigheden.
- Uitlokken tot interactie.

6. Verantwoordelijkheid&communicatie

6.1 Leerkracht en plusklasleerkracht

De activiteiten in de plusklas worden gecoördineerd door de plusklasleerkracht.

De plusklasleerkracht maakt voor kinderen uit de plusklas een hulplan 'extra uitdaging'. De leerkracht kan op deze manier zien aan welke onderwerpen en opdrachten wordt gewerkt. Daarnaast is in dit plan het eigen leerdoel van de leerling te vinden (vanaf groep 5).

De plusklasleerkracht deelt bijzonderheden met de leerkracht. Dat gebeurt andersom ook. Het is wenselijk dat er met enige regelmaat contact is tussen de leerkracht en plusklasleerkracht over de voortgang in de plusklas.

6.2 School en ouders

De tien minutengesprekken voor de leerlingen uit de plusklas worden door de plusklasleerkracht gevoerd. Bij bijzonderheden neemt de plusklasleerkracht tussentijds contact op met de ouders. Bij het besluit een kind uit de plusklas te plaatsen, zal de plusklasleerkracht dit gesprek voeren. De groepsleerkracht blijft verantwoordelijk voor de leerling in de plusklas.

De resultaten van de signalering met DHH zullen steeds met de groepsleerkracht en ouders gecommuniceerd worden. De specialist HB zal daarbij een concept-mail aanleveren en zorgen voor de nodige documenten, zoals een uitdraai met gegevens van DHH.

Bijlage

[Profiel specialist Hoogbegaafdheid](#)

De hoogbegaafdheidspecialist , tevens begeleider van de plusklas beschikt over de volgende competenties en eigenschappen.

- Affiniteit met de kinderen
- Theoretische kennis over hoogbegaafdheid (persoonlijke- en leereigenschappen)
- Kennis over de onderwijskundige en pedagogische gevolgen van HB
- Weten van verschillende processen binnen de sociale vaardigheidsontwikkeling en herkennen bij de kinderen
- Creatief in het ontwikkelen van nieuwe lesinhouden
- Meer begeleider en stimulator (coach) van leerprocessen dan overdrager van kennis
- Straalt open houding uit naar de kinderen waardoor ze zich welkom weten
- Goed luisteren naar wat kinderen vertellen
- Creëert een veilige omgeving voor de kinderen
- Is tolerant, maar weet ook grenzen te stellen
- Reikt informatie aan en structureert zodat de kinderen geprikkeld worden er iets mee te doen
- Luistert actief om het leerproces zowel op sociaal-emotioneel als cognitief gebied te stimuleren en te evalueren
- Bemiddelt bij conflicten
- Leert de kinderen hoe zij problemen kunnen oplossen, zodat ze zelf invloed hebben op hun omgeving
- Gevoel voor humor
- Accepteert dat kinderen slimmer kunnen zijn dan hij/zijzelf
- Open relatie met de ouders

(o.a. uit: van Gerven; GoodPractice:plusgroepDe Frissel)